

**Landesmuseen
Schleswig-Holstein**

Kultur des Nordens.

Frank Zarp, pressetalsmand
Stiftung Schleswig-Holsteinische Landesmuseen Schloss Gottorf, Schleswig
Mail: frank.zarp@landesmuseen.sh | Telefon: +49 (0) 170 336 1424

Slesvig, 2025

Museerne, der ejes af fonden Stiftung Schloss Gottorf, havde for første gang mere end en halv million besøgende

Et særdeles succesfuldt år for museerne under fonden Stiftung Schleswig-Holsteinische Landesmuseen nærmer sig sin afslutning. For første gang siden fondens stiftelse i oktober 1999 nåede alle museerne tilsammen i 2024 op på mere end en halv million besøgende. At dette rekordtal blev nået, må især påskønnes på baggrund af, at Vikingemuseet Hedeby med 160.500 besøgende blev besøgt af næsten 20.000 færre mennesker end året før.

Gottorp Slot havde derimod med *Joana Vasconcelos' Le Château des Valkyries* mellem maj og november med over 45.000 gæster den mest succesfulde kunstudstilling i de sidste 25 år. Valkyrierne af den portugisiske stjernekunstner bidrog væsentligt til, at landsmuseerne i Slesvig kunne registrere en stigning i besøgstallet på 47 procent (145.000) i forhold til 2023. Med næsten tre procent steg også tallene for det tredje landsmuseum i Slesvig-Holsten – næsten 132.000 besøgende kom til Frilandsmuseet Molfsee.

Ligeledes positivt fortsatte udviklingen for Det Jødiske Museum i Rendsborg. I det første år med den nye permanente udstilling om jødernes historie i Slesvig-Holsten steg besøgstallene yderligere. 7100 mennesker kom i 2024 til den tidligere synagoge og så bl.a. de imponerende billeder af Magalí Druscovich.

Stiftung Schleswig-Holsteinische Landesmuseen Schloss Gottorf

Schlossinsel 1

24837 Schleswig

T+49 (0) 4621 813-0

F+49 (0) 4621 813-555

Vorstand

Svenja Kluckow

Dr. Thorsten Sadowsky

Bankverbindung

Nord-Ostsee Sparkasse

BIC/NOLADE21NOS

IBAN / DE46 2175 0000 0000 0196 66

Ust Id

DE 197 905 585

Datenschutzhinweis

landesmuseen.sh

Udstillinger på museumsøen Gottorp Slot 2025

Vikingernes undergang – epokeskifte i Norden

Museumsøen Gottorp Slot

Kreuzstall+Reithalle: 16. april - 2. november

Skattefund af guld og sølv, århundreder gamle skrifter og det sensationelle genoptryk af et 68 meter langt verdensdokument: I den store udstilling, som præsenteres af Schleswig-Holsteinische Landesmuseen i 2025, drejer sig alt om den sene vikingetid. Listen over opsigtsvækkende, aldrig tidligere viste eller kun delvist i Tyskland viste arkæologiske fund er lang. På hidtil enestående måde ridser fællesprojektet af Arkæologisk Museum på Gottorp Slot, Vikingemuseet Hedeby og Leibniz-Zentrum für Archäologie Mainz (LEIZA) den gennemgribende forandring på området omkring Hedeby og Slesvig i det 11. århundrede op.

Vikingernes undergang – epokeskifte i Norden præsenterer fra den 16. april til den 2. november i Kreuzstall og Reithalle på mere end 1000 kvadratmeter udstillingsareal fremragende arkæologiske fund og aktuelle forskningsresultater. Der vises 1000 år gamle udstillingsgenstande fra Hedeby, Slesvig og det nordlige Slesvig-Holsten samt værdifulde udstillingsgenstande fra museer, arkiver og biblioteker i Tyskland, Norden, England og Frankrig. For eksempel kan man se hele skattefundet fra Morsum fra 2017 med den fantastiske ringfibula i centrum, også pragtfibulaen i sølv fra Sutton/Isle of Ely fra British Museum i London, den berømte krønike *Gesta Danorum* fra det 12. århundrede (en af de tidligste danmarkshistorier) og en af de første udgaver af "Tacitus" fra det 16. århundrede. Nogle udstillingsgenstande, herunder kostbart udsmykkede stighbøjler fra det 11. århundrede, blev omfattende analyseret og til dels frilagt af restaureringsværkstederne på Gottorp Slot og hos LEIZA, således at den forsigtige proces fra originalt fund til udstillingsgenstand kan følges.

Dog hvad præcis var vikingetiden? Hvilke politiske, økonomiske og religiøse forandringer var forbundet med dens slutning, og var det så omfattende ændringer af værdiforestillingerne, at man kan tale om et epokeskifte? Multikulturel sameksistens, økonomiske og politiske kriser samt krige prægede overgangen mellem vikingetiden og den kristne middelalder. Hvordan har synet på denne nordiske kultur i den tidlige middelalder ændret sig siden dengang, og hvad var afgørende for de

forskellige perspektiver, hvormed menneskerne siden århundreder med særlig interesse kigger på vikingetiden? Svar på disse og flere spørgsmål giver udstillingen ved hjælp af resultaterne fra tre forskningsprojekter.

Arkæologisk Museum på Gottorp Slot har sammen med Institut für Ur- und Frühgeschichte ved universitetet CAU i Kiel i forbindelse med et projekt, der finansieres af fonden Volkswagen-Stiftung, forsket i overgangen fra Hedeby til Slesvig. Eksisterede begge byer side om side, eller blev havnen først flyttet til Sliens nordlige bred, som gav bedre beskyttelse, efter ødelæggelsen af Hedeby? Det andet projekt har til huse i Zentrum für Baltische und Skandinavische Archäologie, i dag en del af LEIZA, og beskæftiger sig med de tidlige nordiske kongesæder, *Husebyerne*. Det er blandt andet sådanne magtcentre, som kan skærpe vores forståelse af forandring og kontinuitet. "Vikingemyten – konception og tilbagevirkning på museal udstillingspraksis" hedder det tredje projekt, som ledes af universitetet i Göttingen. Også dette projekt sørger for udstillingens aktuelle videnskabelige baggrund med hensyn til, hvordan forståelsen og anticiperingen af vikingetiden og vikingebegrebet op til nutiden kan vurderes.

En central rolle i udstillingen, ikke kun visuelt, indtager et spektakulært objekt: En kopi af Bayeux-tapetet, hvor originalen som verdensdokumentarv udelukkende kan ses i Bayeux (Frankrig). Specielt til udstilling på Gottorp Slot blev der indgået et samarbejde med museet i Bayeux, som ikke kun muliggjorde kopien af det 68,38 meter lange og 53 cm brede hørtæppe, men også gav mulighed for at låne vigtige genstande. Aldrig før har man kunnet opleve Bayeux-tapetet i næsten original størrelse i Tyskland. Det overdådige og med dets detaljerigdom uovertrufne uldbroderi, som menes at være opstået i slutningen af det 11. århundrede, viser forhistorien til og forløbet af Slaget ved Hastings, hvor normanner-hertugen Vilhelm Erobreren besejrede den engelske konge Harold II. Vilhelms tronbestigelse i 1066 markerer sammen med den endelige ødelæggelse af Hedeby i samme år vikingetidens slutning for arkæologien.

Hertil refererer straks i starten af udstillingen et imponerende nutidigt værk af konceptkunstneren Margret Eicher. Bayeux-tapetet inspirerede hende i 2022 til det 30 meter lange billedtæppe *Battle:Reloaded*.

Fred Kuwornu. We Were Here

Gottorp Slot – 2. etage sydfløjen: 14. februar – 9. juni

Med filmen *We Were Here – The Untold History of Black Africans in Renaissance Europe*, som med stor succes i 2014 blev vist i den centrale pavillon på den 60. Internationale kunstbiennale i Venedig, fortsætter Museet for Kunst og Kulturhistorie sin serie *Performing History*. Filmen belyser den oversete tilstedeværelse af afrikanske og sorte mennesker i renæssancens Europa og fremhæver deres gengivelse i mesterværkerne af nogle af epokens mest berømte kunstnere. Hvordan kom de til Europa? Hvorfor blev de portrætteret? Fred Kudjo Kuwornu, som får lavet en tysk oversættelse af filmen til sit Gottorp-projekt, er en afro-italiensk og US-amerikansk, social engageret kunstner, filminstruktør og forsker, som bor i New York.

Sammlung Bönsch. På øjenhøjde

Gottorp Slot – Galleri 19. århundrede: 25. april – 31. august

På øjenhøjde. Kunstneriske selvportrætter i det tidlige 20. århundrede lyder titlen på endnu en udstilling, som viser værker af kunstfonden Kunststiftung Dr. Hans-Joachim und Elisabeth Bönsch, der har til huse på Gottorp Slot. Med værker fra Käthe Kollwitz, Ludwig Meidner, Max Liebermann og Lovis Corinth undersøges her forskellige aspekter af ens egen opfattelse og andres opfattelse af, hvem man er. Især i selvportrætterne viser kunstnerne ikke kun, hvordan de ser sig selv, men også hvordan de vil ses af andre. Udstillingen suppleres med stimulerende interventioner af nutidige kunstnere.

Kulturprisen "Kunstpreis der Schleswig-Holsteinischen Wirtschaft" tildeles Daniel Richter

Gottorp Slot – Reithalle: 09. december – 15. februar 2026

Kulturprisen "Kunstpreis der Schleswig-Holsteinischen Wirtschaft" gives i 2025 til Daniel Richter. Næsten ingen anden kunstner fra Slesvig-Holsten har i de seneste år fået så megen international opmærksomhed som han. Opvokset i byen Lütjenburg (Plön amt) var Daniel Richter i 1990'erne en central figur inden for kunstscenen og den alternative musikscene i Hamborg. Sit internationale gennembrud som maler fik han i starten af 2000'erne med værker i stort format, som mange gange var inspireret af billeder i aviser eller historiske bøger. Hans nyere

værker bevæger sig mellem figuration og abstraktion. Richter er professor på kunstakademiet Akademie der bildenden Künste i Wien. Hans værker vises internationalt, i de seneste år bl.a. med separatudstillinger i Frankfurt, Wien, på Louisiana, i London eller Denver. Præsentationen på Gottorp Slot er den første Richter-udstilling i Slesvig-Holsten i mere end 20 år (2001 Kunsthalle Kiel). "Kunstpreis der Schleswig-Holsteinischen Wirtschaft" uddeles hvert andet år i samarbejde med landsmuseerne. Prisen uddeles af kunstfonden Dr. Dietrich Schulz-Kunststiftung, som er tæt forbundet med Kulturring der Studien- und Fördergesellschaft der SH Wirtschaft.

Willumsen. Generalprøve

Museumsøen – Kreuzstall/Reithalle: indtil 02. marts

For første gang dedikeres en stor museumsudstilling i Tyskland til den danske kunstner Jens Ferdinand Willumsen (*1863 †1958). Museet for Kunst og Kulturhistorie fejrer med denne udstilling genopdagelsen af en usædvanlig kunstner, som i Norden fejres som prægende repræsentant af modernismen, men fuldstændigt er gået i glemmebogen i Tyskland. Den danske maler, grafiker, billedhugger, keramikker og arkitekt må betegnes som en af de mest markante kunstnerpersonligheder i det sene 19. og tidlige 20. århundrede.

Anja Schindler Spejl af verden

Historisk rundgang gennem slottet: indtil 31. august

Konceptkunstneren Anja Schindler har med sine interventioner forvandlet rundgangen gennem Museet for Kunst og Kulturhistorie på Gottorp Slot. Hele den permanente udstillingen præges af hendes objekter og flerdelte arrangementer i lysende cyanblå. Schindlers værker træder herved i en spændingsfyldt dialog med de historiske rum og kunstværker. De inviterer til at beskæftige sig med den barokke glanstid ved det gottorpske hof i det 17. århundrede under hertug Frederik 3. og hans efterfølgere. 20 mindre og større værker af kunstneren, som bor i nærheden af den tyske flod Mosel, fører herved som en "blå tråd" gennem salene og kabinetterne på Gottorp Slot.

20 år gottorpsk kæmpeglobus

Verdens første planetarium drejede sig i Slesvig

I maj 2005 blev globushuset åbnet højtideligt

Den blev for 350 år betragtet som et astronomisk vidunder: den gottorpske kæmpeglobus. Historiens første planetarium står for hertug Frederik 3.s verdensåbenhed, som førte til, at Gottorp Slot i det 17. århundrede blev til et af de mest betydende fyrstehoffer og kulturelt centrum i Nordeuropa. Den i vidt omfang originaltro kopi fejrede i weekenden 21./22. maj 2005 sin meget omtalte åbning.

Med en diameter på tre meter viser kuglen på ydersiden kartografien af den dengang kendte verden, mens den indvendigt er udsmykket figurativt og viser den fuldstændige stjernehimmel fra det 17. århundrede. Den samtidige visning af jord og himmel var dengang enestående. Da tsaren Peter den Store efter 1713 – gottorperne tabte sammen med Sverige den Store Nordiske Krig – bad om globussen som gave, sluttede samtidig barokkens glanstid ved det gottorpske hof. I dag tager hvert år omkring 12.000 besøgende plads i den originaltro kopi af globussen og tager på en 8 minutter lang rejse verden rundt. Det var den legendariske hofmatematiker, Adam Olearius, som havde udtænkt sig dette sted efter ønske af den videnskabselskende hertug Frederik 3. I anledning af den runde fødselsdag vil der blive gennemført forskellige arrangementer i løbet af året.

Yinka Shonibare. Discobolus (efter Naukydes)

Globushus: 18. april – 26. oktober

I anledning af 20-års jubilæet for globushuset og den gottorpske kæmpeglobus er der et gensyn med den velrenommerede britisk-nigerianske kunstner Yinka Shonibare. 2023 prægede to af hans videoinstallationer i forbindelse med serien *Performing History* den historiske rundgang gennem Gottorp Slot, fra midten af april 2025 kan man se den legemsstore figur *Discobolus (efter Naukydes)* i globushuset. Den er inspireret af den romerske kopi af en tabt græsk skulptur fra det sene 5. århundrede f. K. Naukydes var en betydningsfuld billedhugger i den græske klassiske tid; marmorkopien af hans skulptur blev i 1792 udgravet af købmanden Gavin Hamilton på Via Appia og kan

nu ses i Vatikanmuseernes kunstsamling. Den kendte figur blev i århundreder betragtet som gengivelse af den smukke, men tragiske unge mand Hyakinthos, som omkom i en konkurrence. På det sted, hvor den unge mands blod ramte jorden, lod den sørgende gud Apollon spire en blomst, hyacinten.

Hos Shonibare har diskoskasteren en farverig bemaling, som igen citerer koloritten og motiverne i vestafrikansk mode. De karakteristiske vokstryk blev oprindeligt inspireret af indonesiske batikstoffer og i Holland og Storbritannien fremstillet som masseproduktion til det fjernøstlige marked. Til sidst fandt de farverige stoffer dog især i Vestafrika et koloniale marked. Siden 1960'erne udviklede de sig til et stærkt symbol for afrikansk identitet og uafhængighed. Shonibare udnytter vokstrykkenes visuelle attraktivitet for at vise hybriditeten af kulturelle identiteter og virkningerne af kolonial handel.

Udstilling på Büdelsdorf Museum for Støbejernkunst

*Kendra Haste. **Big Bad Wolfe***

Büdelsdorf Museum for Støbejernkunst: 29. maj – 2. november

I Storbritannien, USA og Asien er legemsstore dyreplastikker af metal meget populære. Fra 20. maj 2025 kan værkerne af den britiske kunstner Kendra Haste nu for første gang ses i en udstilling i Tyskland. Ved at lægge enkelte lag af sekskantflet, også kaldet hønsetråd, oven på hinanden, skaber hun værker med en unik ekspressivitet.

Opvokset i London, havde kunstneren selv i lang tid næsten ingen kontakt til natur- og dyreverdenen, en af grundene til at hun senere blev dybt fascineret af disse emner, som hun selv siger. Overvejelser om forholdet mellem menneske og dyr kan derfor spores i alle hendes værker. Den med BBC Wildlife Art Award hædrede kunstner har i forbindelse med den kunstneriske intervention på Museum for Støbejernkunst beskæftiget sig med vores hjemmehørende dyreliv og skabt ti værker, som de besøgende møder på deres tur gennem udstillingen. Herved spørges også med henblik på dyreskulpturen i det 19. århundrede, som i den permanente udstillingen står overfor de nutidige værker, ind til, hvordan vores opfattelse har forandret sig i løbet af tiden og hvem der har krav på hvilket (leve-)område.

Udstillinger på Det Jødiske Museum i Rendsborg

Superjøder. Jødisk identitet på foldboldstadion

Det Jødiske Museum i Rendsborg: 3. juli 2025 - 1. februar 2026

Sporten er en væsentlig del af vores hverdagsliv, ligegyldigt, om vi selv dyrker sport eller som tilskuer følger sportsbegivenheder på stadioner, i haller eller foran fjernsynet. Sport finder vi på vores tøj, i vores sprog, i medierne, den påvirker opdragelsen, økonomien og helbredet, og er ofte også en del af vores personlige eller endda nationale identitet. Sport giver mulighed for at fremme "mellemfølelsesfuld forståelse". Den tilskrives evnen til at forbinde mennesker med hinanden og til at kunne overvinde sociale skel. I sportens sociokulturelle handlingsfelt konstruerer fælles narrativer menings- eller værdifællesskaber, ofte som afgrænsning mod andre. Dette gælder ikke kun for selve sportsfolkene, men især også for fansene. Det er ikke uden grund, at nationalfølelsen forstærkes af konkurrencer som verdens- og europamesterskaber eller OL. Også på baggrund af de seneste voldelige sammenstød på stadioner har tyske og østrigske klubber som eksempelvis FC Bayern München, FC Schalke 04 eller SK Rapid Wien fået foretaget en kritisk videnskabelig bearbejdning af deres egen historie, især med hensyn til den nationalsocialistiske tid og dens følger. *Superjøder. Jødisk identitet på foldboldstadion* kigger på fankulturen hos prominente fodboldklubber og deres mere eller mindre jødiske identitet.

Udstillingen blev udarbejdet af Det Jødiske Museum i Wien.

Sigalit Landau. Azkelon

Det Jødiske Museum i Rendsborg: 9. oktober 2025 - 1. februar 2026

Sigalit Landau, født 1969 i Jerusalem, er en international anerkendt kunstner, som er kendt for sine skulpturelle installationer, videoværker og performances, for sine undersøgelser af komplekse sociale, politiske og kulturelle emner og konflikter. Til sit værk *Azkelon* filmede kunstneren i 2011 skuespillere, som leger "knivlegen". *Azkelon* er en hybrid orddannelse af Aza (Gaza) og Ashkelon. Disse to byer, der ligger ved siden af hinanden, deles om en strand, men de er adskilt af en grænse. Gazastriben er et af de tættest befolkede områder i verden. Den israelske by Ashkelon blev bygget af jødiske indvandrere, som hovedsagelig kom fra nordafrikanske og arabiske lande. I Landaus perspektiv leger unge på begge siden af grænsen denne leg. Hvor der

leges, er der liv. Der er en aftale om enkle regler: De kan vinde eller tabe legen; ægte interaktioner hen over denne grænse er desværre usandsynlige. Værket af Sigalit Landau får en endnu dybere betydning på baggrund af Israel-Gaza-krigen siden den 7. oktober 2023.

Home Front. Mennesker i Israel efter den 7. oktober 2023

Det Jødiske Museum i Rendsborg: indtil 2. februar 2025

Styrke. Håb. Sammenhold. Fotografierne af Magalí Druscovich fortæller et år efter Hamas' angreb imponerende historier om overlevende og minder om ofrene. I Talmud, en af jødedommens centrale tekster, beskrives princippet "Arevut" – ansvaret for hinanden og fællesskabets sammenhold. Denne idé om solidaritet blev især tydeligt den 7. oktober 2023, da Hamas angreb Israel og civilsamfundet i Israel, i fravær af statslige institutioner, stod op for at forsvare sig selv. Udstillingen *Home Front* tematiserer dette sammenhold og det usædvanlige engagement af mange enkeltpersoner i en tid med stor nød.

60 år Frilandsmuseet Molfsee

En ny form for formidling

Forklaringsfilm til husenes historie: fra den 10. april

Den 19. juni om aftenen fejres 60-års jubilæet for åbningen af Tysklands næststørste frilandsmuseum – med en festakt under tilstedeværelse af ministerpræsident Daniel Günther. Siden 1965 er Frilandsmuseet Molfsee det centrale sted for hverdagskultur i Slesvig-Holsten. På 40 hektar kan man se 60 historiske bygninger fra det 16. til 20. århundrede, som blev taget ned andre steder i Slesvig-Holsten og den tysk-danske grænseregion og bygget op igen i Molfsee. Bondehusene, husmandsstederne, laderne og landsbyhåndværkernes værksteder er udstyret med møbler, husgeråd og værktøj. Hertil kommer tre vindmøller og en vandmølle, et historisk apotek, et dampdrevet mejeri, to fattighuse og porthuset fra et adelsgods. Udendørs områder, hvor der drives landbrugsvirksomhed og dyrehold, supplerer udstillingen.

Siden 2021 findes med Jahr100Haus en moderne indgangs- og udstillingsbygning i Molfsee, og siden da har museet åbent hele året. I forbindelse med et mangeårigt saneringsprojekt restaureres eller moderniseres desuden siden 2023 i alt 28 bygninger på frilandsmuseets område, og til dels fornys infrastrukturen på afgørende steder (fx belysning af vejene eller installation af et trådløst netværk, der dækker hele området). En vigtig del af dette projekt, der støttes af delstaten, forbundsrepublikken og EU, er også etableringen af et innovativt formidlingsprogram i 13 udvalgte huse. Indtil sommeren 2025 skal ved hjælp af digitale projektioner af både fiktive og historiske personligheder i nogle af Molfsees museumsbygninger vises, hvordan de tidligere beboeres hverdagsliv så ud – i tråd med mangfoldigheden altid flersproget og inklusivt.

Vind. En lunefuld følgesvend

Frilandsmuseet Molfsee – Vindmølle fra Hollingstedt: fra 19. juni

Det blæser altid i Slesvig-Holsten. Det er nu ikke helt rigtigt – men det er sjældent helt vindstille, og på omkring 37 dage om året er der endda stormvejr. Den konstante vind præger landskabet og gør det muligt at udnytte vindkraften. Lunefulde vinde oplever vi som naturkræfter – og nogle gange også som katastrofe. En ny permanent udstilling i hollændervindmøllen fra Hollingstedt handler fra sommer om aspekter fra vindens hverdags- og miljøhistorie. Udstillingen formidler viden om vind, inspirerer til at beskæftige sig med kollektive vinderfaringer og individuelle vindoplevelser, sætter spørgsmålstejn ved typiske fortolkningsmønstre af det "stormtestede" Slesvig-Holsten og præsenterer den overraskende historie om udnyttelsen af vindenergien.

Veltempereret. For klimavenlig arkitektur!

Jahr100Haus: indtil 02. november 2025

En kaminild bliver om vinteren til husets centrum (Hot Spot). Et nedhængt loft gør et rum mindre, som på denne måde nemmere kan opvarmes (rumlig komprimering). En sovemulighed som en alkoven holder på kropsvarmen og har ikke nødvendigvis brug for udvendige energikilder (kokon). Den aktuelle separatudstilling i Jahr100Haus har titlen "Veltempereret. For klimavenlig arkitektur!" og kan endnu ses indtil den 02. november 2025. Udstillingen sætter fokus på den traditionelle

bygningskultur og undersøger, hvilke bygningsformer og hvilke materialer der kan sørge for en for mennesket behagelig temperatur i rummene – og hvad der kunne følge heraf for fremtidens byggeri.

Gottorp Slot lukket fra september / Museumsøen fortsat åben med udstillinger og arrangementer

Masterplan: Oprydning af slottet starter

Stor fest til at tage afsked med det gamle Gottorp Slot: 31. august

2025 vil for vores fond ikke kun være vikingeariet, men også det år, hvor det for første gang bliver tydeligt for den brede offentlighed, at masterplanen – fornyelses- og moderniseringsprocessen på Gottorp Slot – er startet. Fra den 1. september lukkes slotsbygningen på museumsøen, den store oprydning af slottet går i gang, først herefter, i starten af 2026, påbegyndes så i selve slottet og i det nordøstlige hjørne bag ved slottet arbejdet på udvidelsesbygningen og saneringen af slottet og udstillingsrummene.

Stor fest den 31. august: For at vi i fællesskab kan sige farvel til det gamle Gottorp Slot inviterer fonden på søndag den 31. august. Med gratis adgang vil det indtil mørkets frembrud for sidste gang være muligt at strejfe gennem rummene via den historiske slotsrundgang. Helt vigtigt: Selvom slottet fra september ikke længere står til rådighed for kunsten, arkæologien eller bryllupper og orgelkoncerter i slotskapellet – driften på museumsøen fortsætter. Skiftende separatudstillinger finder sted i Reithalle, den store arkæologiske udstilling i Nydamhallen kan stadigvæk besøges, og mellem april og oktober er barokhaven og det gottorpske globushus åbnet seks ud af ugens syv dage.

Desuden afholdes stadigvæk arrangementer på museumsøen under fri himmel – i foråret er der den 18. maj 2025 det næste landmarked, Gottorfer Landmarkt, og i juletiden 2025 afholdes endelig igen et julemarked på museumsøen Gottorp Slot! Under ledelse af festarrangøren Finn Jensen fra Flensborg og efter lyksborgsk forbillede, bliver museumsøen fra den 28. november i alle fire adventsweekender fra fredag til søndag til Juleøen Gottorp Slot.

En vigtig afgørelse af fondens ledelse realiseres allerede fra 2. januar 2025. Af økonomiske årsager – landsmuseerne må i kommende år, lige som mange andre kulturinstitutioner i Slesvig-Holsten, regne med 5 procent lavere statstilskud – har direktøren Svenja Kluckow og hendes bestyrelseskollega Dr. Thorsten Sadowsky besluttet at forkorte åbningstiderne på nogle af fondens museer. Du kan finde de aktuelle åbningstider på de enkelte institutioners hjemmesider under Besøg. Blandt andet åbnes museerne på Gottorp Slot fremover først kl. 11 i stedet for kl. 10. For børnehaver og skoleklasser er der dog ingen ændringer: Hvis man meddeler og booker et klasse- eller gruppebesøg på museet, må man som hidtil allerede komme kl. 9.

Datoer / markeder / arrangementer 2025

Museumsøen Slesvig

Gottorpsk landmarked: 18. maj 2025

En fest for alle for at tage afsked med det "gamle Gottorp"

(gratis adgang) 31. august 2025

Juleøen Gottorp Slot

28.-30.11/5.-7.12/12.-14.12/19.-21.12.2025

Frilandsmuseet Molfsee

Efterårsmarked: 3. - 12. oktober 2025:

Vikingsmuseet Hedeby

Sæsonstart for vikingehusene: 5.4.2025

Forårsmarked: 18.-21. april 2025

Sommermarked: 11.-14. juli 2025

Efterårsmesse: 25./26. oktober 2025

Billeder til de enkelte udstillinger og projekter samt oplysninger om billedrettighederne sender vi dig gerne. Kontakt os:

Frank Zarp

Telefon: +49 (0) 170 336 1424

Mail: frank.zarp@landesmuseen.sh